

Pekka Aittakumpu ps

Kirjallinen kysymys suomalaisten perinteiden esillä pitämisestä kouluissa

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on käyty vuosien ajan keskustelua siitä, miten ja missä määrin erityisesti esiopetuksessa ja perusopetuksessa voi pitää esillä suomalaisia perinteitä. Perustuslakivaliokunta on ottanut asiaan kantaa ja todennut, että koulun juhlia ei esimerkiksi yksittäisen virren johdosta voida pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavina tilaisuuksina ja että muitakin vastaavia uskonnollista alkuperää olevia traditioita voi sisältyä koulun perinteisiin juhliin (PeVM 2/2014). Perustuslakivaliokunnan mukaan koulujen juhlia voi järjestää kirkkotiloissa (PeVM 16/2021).

Kuluvan vuoden marraskuussa eteläsuomalaisten koululaisten klassisen musiikin konsertti peruttiin, koska musiikissa olisi ollut "uskonnollisia viitteitä". Ilta-Sanomien mukaan Opetushallituksen tulkinta on, että peruttu konsertti olisi voitu järjestää. Opetusneuvos Outi Raunio-Hannula kertoi, että "julkisuudessa olevien tietojen perusteella esimerkiksi tällainen barokkikonsertti ei ole uskonnollinen tilaisuus" (IS 11.11.2024).

Ilta-lehti taas kertoi selvityksestään, jonka mukaan Tiernapoika-perinne on katoamassa Suomen kouluista, koska sen "kristillinen sanoma" tekee siitä "ongelmallisen" (Il 12.12.2024). Joulun alla monet mediat uutisoivat, että kotkalainen koulu oli päättänyt poistaa jouluevankeliumin joulujuhlansa ohjelmasta. Koulun rehtori kertoi Ylen mukaan, että Opetushallituksen ohjeissa on niin paljon tulkinnanvaraa, ettei koulu halunnut "ottaa riskiä". Samassa yhteydessä rehtori toivoi opetushallitukselta "selkeää ohjeistusta" (YLE 20.12.2024).

Oikeus suomalaisten perinteiden ja suomalaisen kulttuurin esillä pitämiseen tulisi olla itsestäänselvyys niin kouluissa kuin kaikkialla yhteiskunnassa. Omien juurien ja historian tunteminen kuuluu olennaisesti ihmisyyteen ja yleissivistykseen.

Kristinuskon vaikutusta esimerkiksi länsimaiseen taiteeseen, historiaan, lainsäädäntöön ja ihmisoikeuskäsitykseen on mahdotonta kieltää. On historian vääristeleminen, jos kristillisten viitteiden läsnäolo esimerkiksi taiteessa piilotetaan tai näitä viitteitä sisältävien taideteosten esittäminen lapsille ja nuorille kielletään.

Yhteiset juhlat sekä niihin liittyvät tavat ja perinteet ovat tärkeitä yksittäiselle ihmiselle ja koko kansan yhtenäisyydelle. Suomalaisilla tulee olla vapaus pitää esillä perinteitään, historiaansa, kulttuuriaan ja tärkeitä arvojaan.

Kirjallinen kysymys KK 476/2024 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Ryhdytäänkö Opetushallituksen ohjeiden selkeyttämiseksi toimiin, jotta kouluissa ja koulujen tilaisuuksissa voidaan pitää esillä suomalaisia perinteitä ja suomalaista kulttuuriperintöä, myös sellaista, joka sisältää kristillistä kulttuuriperintöämme tai viitteitä siihen?

Helsingissä 30.12.2024

Pekka Aittakumpu ps